

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი, გეგუთის სასახლის არქეოლოგია

❖ ზოგადი სახელმძღვანელო პრინციპები

საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული კულტურული ფასეულობების მოვლა-პატრონობა და მათი შენარჩუნება უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია სახელმწიფოს განვითარების პროცესში. ჩასატარებელი სამუშაოებით მოხდება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშების რეაბილიტაციისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება.

❖ ძირითადი პირობები

მიმწოდებელი შემსყიდველთან შეთანხმებული სამუშაოების გრაფიკის შესაბამისად, წარუდგენს მას ინფორმაციას, წერილობითი ანგარიშის სახით, გათვალისწინებული სამუშაოების მიმდინარეობის შესახებ. იგი ვალდებულია, გაითვალისწინოს შემსყიდველის შენიშვნები და წინადადებები, რაც შემდგომში საფუძვლად დაედება შესრულებული სამუშაოების ანაზღაურებას.

სამუშაოების შესრულების გრაფიკი განსაზღვრავს სამუშაოთა მიმდინარეობას და შემსყიდველისათვის ეტაპობრივად წარუდგენს გეგმას.

შესრულებული სამუშაოების ანგარიში შემსყიდველს წარედგინება ელექტრონული ვერსიის – კომპაქტური CD დისკის (1 ეგზემპლარი) და მყარი ასლების სახით (4 ეგზემპლარი).

მიმწოდებელი ვალდებულია, არქეოლოგიური სამუშაოების დაწყებამდე ძეგლზე დაამონტაჟოს ჩასატარებელი სამუშაოების ამსახველი საინფორმაციო ბანერი, რომელიც უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

- მესაკუთრე;
- შემსყიდველი;
- მიმწოდებელი;
- ჩასატარებელი სამუშაოს სახეობა;

❖ ძეგლის მოკლე აღწერა

ქართულ საისტორიო წყაროებში გეგუთი პირველად იხსენიება VIII საუკუნის მოვლენებთან კონტექსტში. ჯუანშერის თხზულების „ცხოვრება ვახტანგ გორგასლისა“-ს ერთ-ერთ ნუსხაში ქართლის ერისმთავარი არჩილი ბრძანებს „...წარვალ და დავეშენები ციხესა გეგუთს და ქუთათისს.“

მკვლევართა მოსაზრებით ამდროინდელია კომპლექსის ე. წ. ბუხრიანი დარბაზი.

დავით აღმაშენებლის დროსაც გეგუთი მნიშვნელოვანი რეზიდენციაა („...გადავიდა გეგუთს, ინადირა, განუსუენა, განაგო მანდაური ყოველი“).

გეგუთის კომპლექსის მშენებლობის მომდევნო ეტაპი გიორგი III და თამარის მეფობის პერიოდზე მოდის. ამ დროს გეგუთი მეფეთა ერთ-ერთი ძირითადი რეზიდენცია („სადგური ზამთარს მეფეთა“) იყო.

1360 წელს გეგუთში გარდაიცვალა მეფე დავით IX.

ერთიანი საქართველოს დაშლის შემდგომ XVIII ს-ის ბოლომდე გეგუთი იმერეთის მეფეთა საზაფხულო რეზიდენციაა.

ტიმოთე გაბაშვილის 1737 წლის რუკაზე კომპლექსი დაუზიანებლად ჩანს.

დიუბუა დე მონპერეს (1833 წ.) კი კომპლექსი უკვე დანგრეული და მიტოვებული დახვდა. ქუთაისის ადგილობრივი მმართველობა სასახლის კედლებს შლიდა და აგურს სამშენებლო მასალად იყენებდა.

თავისი ხუროთმოძღვრული გადაწყვეტით გეგუთის კომპლექსი უანალოგო და უნიკალურ ნაგებობას წარმოადგენს.

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი, გეგუთის სასახლის ტერიტორიაზე უნდა ჩატარდეს შემდეგი არქეოლოგიური სამუშაოები:

- თხრილი №1 (6X4 მ) სიღრმით 2 მ
- თხრილი №2 (6X4 მ) სიღრმით 1.5 მ
- თხრილი № 3 "წისკვილი" (3X3 მ) სიღრმით 2 მ
- თხრილი №4 (10X5 მ) სიღრმით 1.5 მ
- თხრილი №5 (9X5 მ) სიღრმით 2 მ
- თხრილი №6 (10X2 მ) სიღრმით 2.5 მ
- თხრილი №7 (4X2 მ) სიღრმით 3 მ
- თხრილი №8 (4X2 მ) სიღრმით 4 მ
- თხრილი №9 (9X5 მ) სიღრმით 4 მ
- თხრილი №10 (3X3 მ) სიღრმით 1.5 მ
- თხრილი №11 (4X3 მ) სიღრმით 1.5 მ
- აბანოს სათავეების გაწმენდა (5X3 მ)
- ვიზიტორთა სახლის ჩრდილოეთით ძველი გალავნის გაწმენდა (2X2 მ) სიღრმით 1.5 მ
- ვიზიტორთა სახლის დასავლეთით სადაზვერვო შურფის გაჭრა (2X2) სიღრმით 1 მ
- განათხარი ფართობის ნაწილის რეკულტივაცია
- მიწის გატანა დაახლ. 200 მ მანძილზე ავტოთვიტმცლელით

❖ არქეოლოგიური გათხრების ჩატარების პირობები

- სამუშაოების ჩატარებისას ყურადღება უნდა მიექცეს სამუშაოთა შესრულების ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, რომელთა დაცვა სავალდებულოა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის ფასეული ელემენტების შესანარჩუნებლად. მუშაობის პროცესში მიმწოდებელი ვალდებულია, სამუშაოები შეასრულოს სავალდებულო არქეოლოგიური სამუშაოების მეთოდების სრული დაცვით;
- სამუშაოთა მიმდინარეობისას გამოვლენილი არქეოლოგიური ობიექტები და არქეოლოგიური მასალა მიმწოდებელმა სათანადოდ უნდა დაიცვას დაზიანებისგან, განადგურებისა და დაკარგვისგან, ასევე გარემო პირობებისა და სხვა არასასურველი ზემოქმედებისგან;
- თუ არქეოლოგიურ სამუშაოთა მიმდინარეობისას გამოვლინდა მაღალი მატერიალური ღირებულების მქონე ნივთი (ნივთები), ამასთანავე, მეთოდოლოგიური, კლიმატური, ტექნიკური ან სხვა პირობების გამო ვერ ხერხდება მისი (მათი) დაუყოვნებლივ ამოღება და

უსაფრთხო ადგილას ტრანსპორტირება, მიმწოდებელი ვალდებულია, დაუყოვნებლივ მიმართოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამის ტერიტორიულ ორგანოს;

- მოძრავი არქეოლოგიური მონაპოვარი, უნდა ჩაბარდეს უახლოეს უახლოეს მუზეუმ-ნაკრძალს, მუზეუმს ან სხვა შესაბამის სამეცნიერო დაწესებულებას სათანადო თანხლებ დოკუმენტაციასთან ერთად;
- არქეოლოგიური სამუშაოების მიმდინარეობისას, ახლადგამოვლენილი გარემოებ(ებ)ით გამოწვეული ცვლილებები შეთანხმებულ უნდა იქნეს შემსყიდველთან.

❖ *შემსყიდველისთვის გადასაცემი საბოლოო პროდუქცია*

წარმოდგენილი პირობებისა და ვადების ფარგლებში, მიმწოდებელმა საბოლოო პროდუქციის სახით შემსყიდველს უნდა გადასცეს არქეოლოგიური კვლევის ჩატარების შედეგები, შემდეგი შემადგენლობით:

- შესწავლილი ტერიტორიისა და მასზე არსებული ობიექტების ფიქსაციის, მათ შორის ფოტო და ვიზუალური აღწერის მასალები;
- შესწავლილი ტერიტორიის (ობიექტის) ისტორიულ-ბიბლიოგრაფიული და საარქივო კვლევის მასალები, შესაბამისი წყაროების მითითებით. კერძოდ: სამუზეუმო და საარქივო მასალების (არსებობის შემთხვევაში – ისტორიული რუკები და გენერალური გეგმები, ისტორიული საკადასტრო და ნაგებობების გეგმები, არქივებში დაცული, ტერიტორიის ამსახველი ფოტომასალა, კოსმოსური და აეროფოტომასალები) მოძიება;
- შესწავლილ ტერიტორიაზე მოპოვებული პირველადი ინფორმაციის საარქივო მონაცემებთან მიმართების ანალიზი;
- შესწავლილი ტერიტორიის ადგილმდებარეობის სიტუაციური გეგმა (მასშტაბი 1:2000 და 1:500), GPS კოორდინატებით;
- საკვლევი ტერიტორიის კვადრატებად დაყოფის სქემა;
- არქეოლოგიური კვლევისას გამოვლენილი ძეგლების განლაგების სქემა და ანაზომი;
- არქეოლოგიის ხელმოწერით დადასტურებული შურფების განლაგების სქემა;
- კროკები;
- გამოხაზული ნახაზები (მასშტაბი 1:25, 1:20) ძირითადი პარამეტრების ზომების დატანით;
- ტექსტური აღწერილობა;
- არქეოლოგიური კვლევის შედეგების ანგარიში.

❖ *წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი, გეგუთის სასახლის ტერიტორიაზე ჩასატარებელი არქეოლოგიური სამუშაოებისათვის დოკუმენტაცია მოცემულია ტექნიკური დავალების დანართების სახით.*

- წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი, გეგუთის სასახლის ტერიტორიის ფოტოილუსტრაცია (ელექტრონული ვერსია);
- წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი, გეგუთის სასახლის ტერიტორიის სქემა.

❖ *სამუშაოთა საბოლოო მიღება*

მიმწოდებელი ატყობინებს შემსყიდველს სამუშაოთა დასრულების შესახებ, თანახმად გეგმა-გრაფიკისა.

შემსყიდველი ამოწმებს შესრულებულ სამუშაოებს. თუ შემსყიდველმა სამუშაოები შეაფასა წუნით, სამუშაოები დასრულებულად ჩაითვლება დეფექტების აღმოფხვრის შემდეგ.

❖ სამუშაოთა შესრულების ვადები

შესრულებულ სამუშაოთა ანგარიშის ჩაბარების საბოლოო ვადაა 2015 წლის 1 სექტემბერი. შესრულებულ სამუშაოთა ეტაპობრივი ჩაბარების ვადები და გრაფიკი დაზუსტებული იქნება პროექტენდენტის მიერ შემოთავაზებული გეგმა-გრაფიკის მიხედვით.

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი, გეგუთის სასახლის არქეოლოგია
სახარჯთაღრიცხვო ფორმა

I. ფიზიკური სამუშაოები

№	სამუშაოების ჩამონათვალი	განზ.	რაოდ.	ერთ. ფასი ლარი	საერთო ფასი ლარი
1	2	3	4	5	6
	არქეოლოგიური სამუშაოები				
1	თხრილი №1 (6X4 მ) სიღრმით 2 მ	მ³	48		
2	თხრილი №2 (6X4 მ) სიღრმით 1,5 მ	მ³	36		
3	თხრილი № 3 "წისკვილი" (3X3 მ) სიღრმით 2 მ	მ³	18		
4	თხრილი №4 (10X5 მ) სიღრმით 1.5 მ	მ³	75		
5	თხრილი №5 (9X5 მ) სიღრმით 2 მ	მ³	90		
6	თხრილი №6 (10X2 მ) სიღრმით 2.5 მ	მ³	50		
7	თხრილი №7 (4X2 მ) სიღრმით 3 მ	მ³	24		
8	თხრილი №8 (4X2 მ) სიღრმით 4 მ	მ³	32		
9	თხრილი №9 (9X5 მ) სიღრმით 4 მ	მ³	180		
10	თხრილი №10 (3X3 მ) სიღრმით 1,5 მ	მ³	13.5		
11	თხრილი №11 (4X3 მ) სიღრმით 1.5 მ	მ³	18		
12	აბანოს სათავსების გაწმენდა (5X3 მ)	მ²	15		
13	ვიზიტორთა სახლის ჩრდილოეთით ძველი გალავნის გაწმენდა (2X2 მ) სიღრმით 1.5 მ	მ³	6		
14	ვიზიტორთა სახლის დასავლეთით სადაზვერვო შურფის გაჭრა (2X2) სიღრმით 1 მ	მ³	4		
15	განათხარი ფართობის ნაწილის რეკულტივაცია	მ³	30		
16	მიწის გატანა დაახლ. 200 მ მანძილზე ავტოთვიომცდელით	მ³	450		
	ჯამი I				

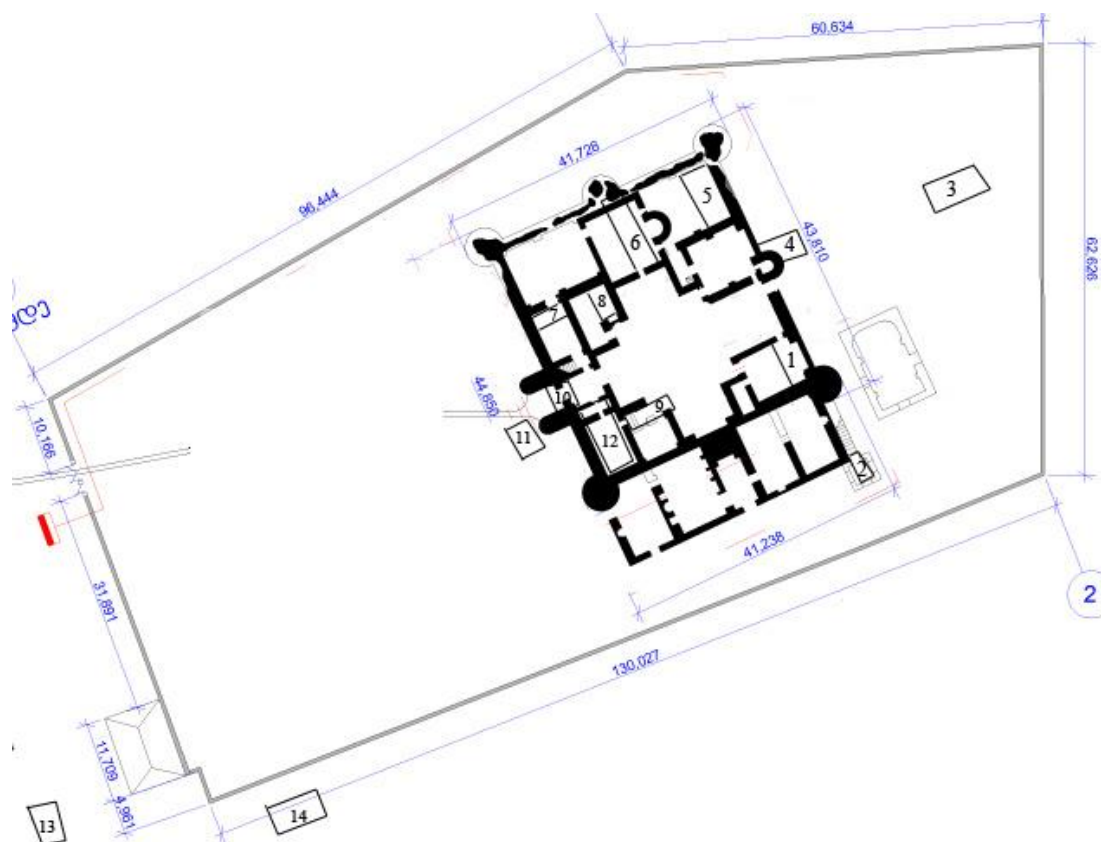
II. კვლევითი სამუშაოები

	დასახელება	სულ ღირებულება, ლარი
1	შესწავლილი ტერიტორიისა და მასზე არსებული ობიექტების ფიქსაცია, მათ შორის ფოტო და ვიზუალური აღწერის მასალები	

2	შესწავლილი ტერიტორიის (ობიექტის) ისტორიულ-ბიბლიოგრაფიული და საარქივო კვლევის მასალები, შესაბამისი წყაროების მითითებით. კერძოდ: სამუზეუმო და საარქივო მასალების (არსებობის შემთხვევაში – ისტორიული რუკები და გენერალური გეგმები, ისტორიული საკადასტრო და ნაგებობების გეგმები, არქივებში დაცული, ტერიტორიის ამსახველი ფოტომასალა, კოსმოსური და აეროფოტომასალები) მოძიება	
3	შესწავლილ ტერიტორიაზე მოპოვებული პირველადი ინფორმაციის საარქივო მონაცემებთან მიმართების ანალიზი	
4	შესწავლილი ტერიტორიის ადგილმდებარეობის სიტუაციური გეგმა (მასშტაბი 1:2000 და 1:500), GPS კოორდინატებით	
5	საკვლევი ტერიტორიის კვადრატებად დაყოფის სქემა	
6	არქეოლოგიური კვლევისას გამოვლენილი ძეგლების განლაგების სქემა და ანაზომი	
7	არქეოლოგის ხელმოწერით დადასტურებული შურფების განლაგების სქემა	
8	კროკების შედგენა	
9	გამოხაზული ნახაზები (მასშტაბი 1:25, 1:20) ძირითადი პარამეტრების ზომების დატანით	
10	ტექსტური აღწერილობა	
	ჯამი II	

	სულ პირდაპირი ხარჯები (ჯამი I+ჯამი II)		
	ზედნადები ხარჯები არაუმეტეს 10%	%	
	ჯამი		
	მოგება არაუმეტეს 8%	%	
	ჯამი		
	გაუთვალისწინებელი ხარჯები არაუმეტეს 5%	%	
	სულ		

ფორმასაღა

გეგმუთის სასახლის სიტუაციური გეგმა

მიწის გატანისა და გაშლის ადგილი